CYFARFOD	PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG AC ECONOMI
DYDDIAD	18 Gorffennaf 2024
TEITL	Blaenraglen Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi 2024/25
PWRPAS YR ADRODDIAD	Cyflwyno rhaglen waith ddrafft y Pwyllgor ar gyfer 2024/25 i'w mabwysiadu
AWDUR	Bethan Adams, Ymgynghorydd Craffu

1. Yng ngweithdy blynyddol y Pwyllgor ar 24 Ebrill 2024 ystyriwyd eitemau posib i'w craffu yn ystod 2024/25. Blaenoriaethwyd eitemau gan gadw mewn cof pwrpas craffu yng Ngwynedd, sef:

CYFRANNU AT YRRU GWELLIANT MEWN GWASANAETHAU I BOBL GWYNEDD

Gwneir hyn yn adeiladol trwy:

- Ymchwilio i bryderon am ansawdd ein gwasanaethau
- Weithredu fel Ffrind Critigol yn sicrhau fod sylw priodol yn cael ei roi i lais y dinesydd
- Adnabod ymarfer da a gwendidau
- Dal y Cabinet a'i aelodau i gyfrif
- Adolygu neu graffu penderfyniadau neu weithredoedd nad ydynt yn gyfrifoldeb y Cabinet

2. Gofynnwyd i aelodau ymateb i gwestiwn ar-lein o ran eu pum prif flaenoriaeth o'r rhestr o eitemau posib a ddarparwyd ymlaen llaw cyn y gweithdy. Y prif flaenoriaethau a ddaeth i'r amlwg o'r ymatebion i'r cwestiwn, oedd:

1. Anghenion Dysgu Ychwanegol yn y prif lif ac Ysgolion Arbennig
= Cynllun Economi Gwynedd
2. Presenoldeb ac ymddygiad disgyblion yn ysgolion Gwynedd
= Cludiant Addysg
= Polisi Iaith Addysg
= Cyllidebau Refeniw Ysgolion
= Cynllun Economi Ymweld Cynaliadwy Gwynedd ac Eryri

3. Bu aelodau yn trafod y prif flaenoriaethau yn ogystal â beth yn ychwanegol o'r rhestr y dylid ei graffu yn ystod 2024/25. Gofynnwyd i aelodau wrth adnabod eu blaenoriaethau ystyried:

- *A yw'r mater yn effeithio ar gyfran helaeth o'r boblogaeth?*
- *A yw craffu yn gallu gwneud gwahaniaeth / cael dylanwad? (Pobl / gwasanaeth / perfformiad)*
- *A yw'r mater yn amserol i'w graffu?*
- *Ydi'r mater yn flaenoriaeth i'r Cyngor?*
- *A ydym yn glir beth ydym yn ceisio ei wella?*

4. Blaenoriaethwyd eitemau i'w craffu gan wahodd yr Aelodau Cabinet a Phenaethiaid perthnasol i ymuno er mwyn nodi unrhyw beth ychwanegol oedd angen ei ystyried o ran yr eitemau a flaenoriaethwyd gan aelodau'r Pwyllgor ynghyd â rhoi sylwadau o ran amseru'r craffu.

5. Gwnaed ymgais i flaenoriaethu uchafswm o dair eitem fesul cyfarfod er mwyn sicrhau bod sylw teilwng yn cael ei roi i faterion a bod craffu yn gallu ychwanegu gwerth. Disgwylir i bob aelod sicrhau eu presenoldeb ar gyfer sesiwn y bore a'r prynhawn.

6. Adnabuwyd 'Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru' fel eitem wrth gefn oherwydd y newidiadau sydd ar y gweill gyda Chyd-Bwyllgor Corfforedig Rhanbarth y Gogledd. Gofynnir am ddiweddariadau ysgrifenedig, gan flaenoriaethu'r mater i'w graffu os oes pryder yn codi yn ystod y flwyddyn.

7. Ni ddaethpwyd i gasgliad yn y gweithdy os dylid blaenoriaethu'r Ymchwiliad Craffu Cefnogi Mentrau Cymunedol/Cymdeithasol.

8. Mae'r blaenraglen craffu yn rhaglen fyw a fydd yn cael ei adolygu yn gyson yn ystod y flwyddyn i sicrhau bod y materion cywir yn cael sylw. Rhoddir ystyriaeth i flaenoriaethu materion a fydd yn codi yn ystod y flwyddyn e.e. materion o gyfarfodydd herio perfformiad ac eitemau ar flaenraglen y Cabinet.

9. Derbyniwyd cais yn dilyn y gweithdy i graffu 'Trefniadau Diogelu mewn Ysgolion'. Ychwanegwyd yr eitem i'w ystyried yn y cyfarfod yma er mwyn i'r Pwyllgor dderbyn sicrwydd o ran y trefniadau.

10. Gweler ynghlwm fel atodiad i'r adroddiad rhaglen waith ddrafft y Pwyllgor.

11. **Gofynnir i'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi fabwysiadu'r rhaglen waith ar gyfer 2024/25.**

ATODIAD

BLAENRAGLEN DDRAFFT PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG AC ECONOMI 2024/25

Dyddiad	Eitemau	Rheswm dros graffu
18/7/24	• Adroddiad Blynyddol GwE	Eitem Blynyddol / Sicrwydd
	• Adolygiad Haen Ganol – Gwasanaeth Gwella Ysgolion	Mewnbwn i'r cyfeiriad ar gyfer y dyfodol
	• Trefniadau Diogelu mewn ysgolion	Sicrwydd o ran y trefniadau
	• Cynllun Economi Ymweld Cynaliadwy Gwynedd ac Eryri 2035	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Lewyrchus
17/10/24	• Adroddiad cynnydd ar ymateb i argymhellion Estyn	Adroddiad Archwiliwr Allanol
	• Trawsnewid addysg ar gyfer plant yn eu blynyddoedd cynnar	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Yfory
	• Strategaeth Llesiant Staff	Craffu cefnogaeth llesiant staff
12/12/24	• Cyllidebau Refeniw Ysgolion	Effaith ar ysgolion Gwynedd
	• Cludiant Addysg	Gorwariant yn y maes
	• Cyfundrefn Addysg Drochi	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Gymraeg
13/2/25	• Polisi Iaith Addysg	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Gymraeg
	• Cynllun Economi Gwynedd	Cynllun Strategol
10/4/25	• Gwasanaeth Ieuenctid	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Yfory
	• Anghenion Dysgu Ychwanegol yn y prif lif ac Ysgolion Arbennig	Craffu'r ddarpariaeth addysg anghenion dysgu ychwanegol

Eitem wrth gefn **-** Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru